

Zitting 1981–1982

16 247 **Wegneming van een aantal ongelijkheden tussen man en vrouw in het personen- en familierecht en in enige andere wetten**

Nr. 11

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is een aantal ongelijkheden tussen man en vrouw in het personen- en familierecht weg te nemen alsook, mede in verband met dit onderwerp, de regeling van de aanvaarding van de voogdij te herzien, en dat daartoe Boek 1 en in verband daarmee artikel 1722 van het Burgerlijk Wetboek alsmede het derde Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en enige andere wetten dienen te worden gewijzigd;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 12, eerste lid, wordt de tweede zin gelezen:

Oefenen beide ouders tezamen het gezag over hun minderjarige kind uit, doch hebben zij niet dezelfde woonplaats, dan volgt het kind de woonplaats van de ouder bij wie het feitelijk verblijft dan wel laatstelijk heeft verbleven.

AA. Artikel 31 wordt gelezen:

Artikel 31. 1. Om een huwelijk te mogen aangaan moeten een man en een vrouw de leeftijd van achttien jaren hebben bereikt.

2. Het in het vorige lid vermelde huwelijksbeletsel bestaat niet wanneer zij die met elkander een huwelijk willen aangaan de leeftijd van zestien jaren hebben bereikt en de vrouw een verklaring van een arts overlegt dat zij zwanger is, dan wel haar kind reeds ter wereld heeft gebracht.

3. De Koning kan om gewichtige redenen ontheffing verlenen van het in het eerste lid genoemde vereiste.

BB. In artikel 58 wordt de punt aan het slot van onderdeel g vervangen door een puntkomma. Toegevoegd wordt een onderdeel h, luidende:

h. de verklaring, bedoeld in artikel 31, tweede lid, van dit boek, ingeval deze vereist is. Tussen de dag van afgifte van deze verklaring en de dag van voltrekking van het huwelijk mogen ten hoogste dertig dagen zijn verstreken.

B. Artikel 74 wordt gelezen:

Artikel 74. De nietigverklaring van een huwelijk, dat aangegaan is door iemand die de vereiste leeftijd miste, kan niet worden gevorderd, wanneer deze op de dag der rechtsvordering de vereiste ouderdom heeft, noch wanneer de vrouw vóór de dag der rechtsvordering zwanger is geworden.

C. In artikel 83 wordt het tweede lid gelezen:

2. De plaats van de samenwoning wordt in onderling overleg vastgesteld. Indien een der echtgenoten onder curatele staat, of zich omtrent de plaats van samenwoning niet kan of wil verklaren, bepaalt de andere echtgenoot deze.

Het derde lid wordt gelezen:

3. Geschillen omtrent het in het vorige lid bepaalde worden door de rechtbank op verzoek van beiden of een van hen beslist.

D. In artikel 85 wordt het tweede lid gelezen:

2. De ene echtgenoot is verplicht aan de andere die met hem samenwoont, ten behoeve van de gewone gang van de huishouding voldoende gelden ter beschikking te stellen; wonen echtgenoten in onderling overleg niet samen, dan is de ene echtgenoot verplicht aan de andere voldoende gelden ter beschikking te stellen ten behoeve van de gewone gang van diens huishouding.

Het derde lid wordt gelezen:

3. Hij mag daarbij rekening houden met het bedrag, dat de andere echtgenoot uit de onder diens bestuur staande goederen voor dit doel dient te bestemmen.

E. In artikel 86 wordt in het eerste lid de tweede zin gelezen:

Wordt een zodanig verzoek toegewezen, dan kan de rechtbank tevens bepalen dat die echtgenoot niet meer verplicht is aan de andere echtgenoot overeenkomstig het tweede lid van het vorige artikel gelden ter beschikking te stellen.

F. In artikel 246 wordt het tweede lid gelezen:

2. Zij oefenen deze macht gezamenlijk uit. Geschillen tussen de ouders hieromtrent kunnen op verzoek van beiden of een van hen aan de kinderrechter worden voorgelegd, die alvorens te beslissen, een vergelijk tussen de ouders beproeft. Deze neemt een zodanige beslissing als hem in het belang van het kind wenselijk voorkomt.

Het derde lid vervalt.

De leden 4 en 5 worden vernummerd tot 3 en 4.

G. In artikel 247 wordt het eerste lid gelezen:

1. De ouders voeren gezamenlijk het bewind over het vermogen van het kind en vertegenwoordigen gezamenlijk het kind in burgerlijke handelingen, met dien verstande dat een ouder alleen, mits met toestemming van de andere ouder, hiertoe ook bevoegd is. De toestemming kan telkens slechts worden verleend voor een bepaalde rechtshandeling of voor een bepaald doel.

Na het eerste lid worden een nieuw tweede en derde lid ingevoegd, luidende:

2. Geschillen tussen de ouders omtrent de toepassing van het vorige lid kunnen op verzoek van beiden of een van hen aan de kantonrechter worden voorgelegd, die alvorens te beslissen, een vergelijk tussen de ouders beproeft. Deze neemt een zodanige beslissing als hem in het belang van het kind wenselijk voorkomt.

3. Oefent een der ouders de ouderlijke macht alleen uit, dan wordt door die ouder het bewind over het vermogen van het kind gevoerd en het kind in burgerlijke handelingen vertegenwoordigd.

Lid 2 wordt vernummerd tot 4; de aanhef van dit artikellid wordt gelezen: Van het bepaalde in het eerste en derde lid kan worden afgeweken:

Lid 3 wordt vernummerd tot 5 en wordt gelezen:

5. In het laatstbedoelde geval zijn de ouders, of – indien een ouder de ouderlijke macht alleen uitoefent – die ouder bevoegd van de bewindvoerder rekening en verantwoording te vragen.

Lid 4 wordt vernummerd tot 6 en wordt gelezen:

6. Bij het vervallen van het door de schenker of erflater ingestelde bewind zijn het eerste en tweede lid, onderscheidenlijk het derde lid van toepassing.

H. Artikel 248 wordt gelezen:

Artikel 248. De ouders moeten het bewind over het vermogen van hun kind als goede ouders voeren. Bij slecht bewind zijn zij voor de daaraan te wijten schade aansprakelijk, behoudens voor de vruchten van dat vermogen voor zover de wet hun het genot daarvan toekent.

I. Artikel 249 wordt gelezen:

Artikel 249. Op het bewind van de ouders of een ouder zijn de artikelen 342, tweede lid, 344–357 en 370 van dit boek van overeenkomstige toepassing; het aldaar met betrekking tot de toeziende voogd bepaalde geldt voor de ouder die niet het bewind voert, mits deze tot de voogdij bevoegd is.

J. In artikel 250 wordt in plaats van: «de ouder» gelezen: de ouders of een van hen. In plaats van «zijn kinderen», wordt gelezen: de kinderen.

K. In artikel 280 wordt in het eerste lid onder c de zinsnede «voor de voogd die door de rechter is benoemd» vervangen door: voor de voogd die – nadat hij zich bereid heeft verklaard de voogdij te aanvaarden – door de rechter is benoemd:

Het tweede lid wordt gelezen:

2. De voogdij van de na de gerechtelijke ontbinding van het huwelijk benoemde voogd, wiens benoeming bij voorraad uitvoerbaar is verklaard, begint nochtans niet, voordat het vonnis van ontbinding bij de burgerlijke stand is ingeschreven.

Aan artikel 280 wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. In geval van benoeming van een ouder tot voogd is een bereidverklaring als bedoeld in het eerste lid onder c niet vereist.

L. Artikel 282 vervalt.

M. In artikel 292 wordt het derde lid gelezen:

3. Hebben beide ouders van deze bevoegdheid gebruik gemaakt, en sterven zij, zonder dat men kan weten wie het eerst overleden is, dan bepaalt de kantonrechter ambtshalve wiens beschikking gevolgd heeft.

N. Artikel 310 wordt gelezen:

Artikel 310. 1. Voor de toeziende voogd die zich bereid heeft verklaard de toeziende voogdij te aanvaarden, begint deze op de dag, waarop de beslissing, die de benoeming inhoudt, in kracht van gewijsde is gegaan, of – zo deze beslissing uitvoerbaar bij voorraad is verklaard – daags nadat de griffier hem van zijn benoeming mededeling heeft gedaan.

2. De toeziende voogdij van de na de gerechtelijke ontbinding van het huwelijk benoemde toeziende voogd, wiens benoeming uitvoerbaar bij voorraad is verklaard, begint nochtans niet, voordat het vonnis van ontbinding bij de burgerlijke stand is ingeschreven.

3. In geval van benoeming van een ouder tot toeziend voogd is een bereidverklaring als bedoeld in het eerste lid niet vereist.

O. Artikel 311 vervalt.

P. Het opschrift van afdeling 7 van titel 15 wordt gelezen: Ontslag van de voogdij en toeziende voogdij.

Q. Artikel 320 vervalt.

R. Artikel 321 vervalt.

S. Het tweede lid van artikel 322 vervalt.
Lid 3 wordt vernummerd tot 2.

T. Artikel 323 wordt gelezen:

Artikel 323. Op geen der in het vorige artikel genoemde gronden kunnen de vader en de moeder van de voogdij over hun kinderen worden ontslagen.

U. In artikel 385, eerste lid, vervallen in de aanhef de woorden: «de verschoning en» en onder c de woorden: «en lid 2».

ARTIKEL II

Artikel 1722, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek wordt gelezen:

Schenking aan minderjarigen, die onder ouderlijke macht staan, kan worden aangenomen door de ouders of – indien een ouder de ouderlijke macht alleen uitoefent – door die ouder.

ARTIKEL III

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 915 vervalt de zinsnede «, behalve in het geval, bij artikel 916 voorzien,».

B. Artikel 916 vervalt.

C. Artikel 956 wordt gelezen:

Artikel 956. De verklaring strekkende tot aanvaarding van de voogdij bedoeld in artikel 280, eerste lid, onder b van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, wordt door de betrokkene in persoon of bij bijzondere gevolmachtigde afgelegd ter griffie van het kantongerecht:

- a. van de woonplaats van de minderjarige in Nederland of, bij gebreke hiervan,
- b. van zijn werkelijk verblijf in Nederland of, bij gebreke hiervan,
- c. te 's-Gravenhage.

De verklaring moet worden afgelegd binnen veertien dagen, of – indien de persoon, die de verklaring moet afleggen, zich buiten Nederland bevindt – binnen twee maanden, nadat de door de ouder gedane benoeming de benoemde voogd is betekend.

Tot de betekening, bedoeld in het tweede lid, kan iedere belanghebbende alsmede de raad voor de kindbescherming opdracht geven.

D. Na artikel 956 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 956a. De verklaring strekkende tot aanvaarding van de voogdij of toezienende voogdij, bedoeld in artikel 280, eerste lid, onder c of 310, eerste lid van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, wordt door de betrokkene hetzij schriftelijk, hetzij mondeling afgelegd.

Een schriftelijke verklaring wordt neergelegd ter griffie van het gerecht, waar de benoeming zal geschieden; een mondelinge verklaring wordt afgelegd ten overstaan van de rechter aan wie de benoeming is opgedragen.

E. Het opschrift van § 7 van de tweede afdeling van de zevende titel van het derde boek wordt gelezen:

Ontslag van de voogdij en toezienende voogdij

F. In artikel 965 vervalt het eerste lid.

In het bestaande tweede lid wordt «gelijk» vervangen door: dit.

Het bestaande derde lid wordt gelezen:

De beschikking kan, behoudens het bepaalde in artikel 902a zonder voorafgaand verhoor gegeven worden en is niet vatbaar voor enige voorziening, behoudens in het geval, voorzien in artikel 322, lid 1 onder c, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

ARTIKEL IV

1. De artikelen 27, tweede lid en 127 van de Ambtenarenwet 1929 vervallen.

2. In artikel 31 van de Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie vervalt het tweede lid.

3. In artikel 44 van de Beroepswet vervalt het tweede lid.

4. Artikel 51, onder a, van de Woonwagewet wordt gelezen:

a. de gehuwde, indien zijn echtgenoot die ingevolge het tweede lid van artikel 83 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek de plaats van samenwoning bepaalt, mede de woonwaggen bewoont.

Het onder b bepaalde van dat artikel vervalt. De letters c en d worden gewijzigd in achtereenvolgens: b en c.

OVERGANGSBEPALINGEN

ARTIKEL V

1. Artikel 31 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek zoals het gold vóór het tijdstip van het in werking treden van deze wet, is ook na dit tijdstip van toepassing indien de huwelijksafkondiging vóór dat tijdstip is geschied.

2. De artikelen 320 en 321 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, alsmede artikel 965 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zoals die golden vóór het tijdstip van in werking treden van deze wet, zijn ook na dit tijdstip van toepassing indien de voogdij of toezienende voogdij vóór dat tijdstip is begonnen.

3. Heeft de rechter vóór het tijdstip van in werking treden van deze wet een gehuwde vrouw tot voogdes of toezienende voogdes benoemd, en was haar voogdij op dat tijdstip nog niet begonnen, dan zijn ook na dit tijdstip de bepalingen van de artikelen 280, tweede lid, onder 1° en 310, tweede lid, onder a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en de bepalingen van de artikelen 916 en 956, tweede lid, onder b van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zoals die golden vóór het tijdstip van in werking treden van deze wet, van toepassing.

SLOTBEPALING

ARTIKEL VI

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

De Staatssecretaris van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk,